

KOD UCZNIĄ

**Konkurs Geograficzny
dla uczniów szkół podstawowych województwa zachodniopomorskiego
w roku szkolnym 2022/2023**

Etap szkolny

Drogi Uczniu!

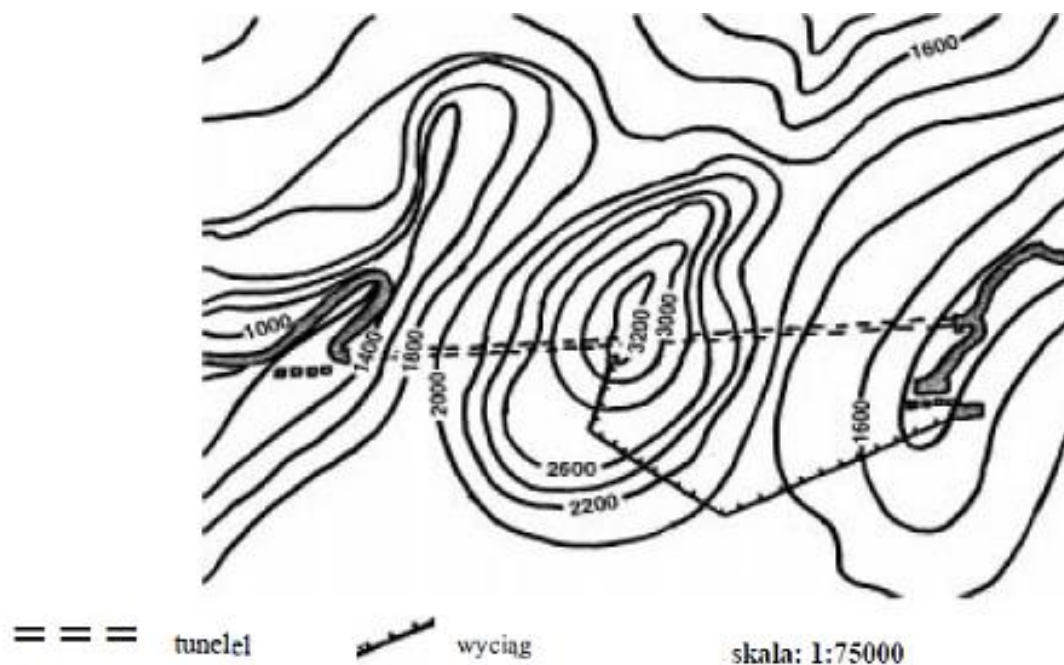
Prosimy, abyś przed przystąpieniem do rozwiązywania zadań zapoznał się z poniższymi informacjami i wskazówkami.

1. Przed Tobą **25 zadań** do rozwiązania – liczba punktów możliwych do uzyskania podana jest w nawiasie, przy numerze zadania.
2. Liczba punktów do zdobycia za cały test – **40**.
3. Dziesięć zadań to zadania zamknięte zawierające cztery odpowiedzi, z których tylko jedna jest poprawna. Znajdź ją i zaznacz.
4. W przypadku pomyłki błędną odpowiedź obwiedź kółkiem i zaznacz nową, poprawną. Jeżeli zaznaczysz więcej niż jedną odpowiedź bez wskazania, która jest prawidłowa, żadna nie zostanie uznana.
5. W przypadku pozostałych zadań działaj zgodnie z poleceniami. Czytaj je bardzo uważnie.
6. Zapisuj wszystkie istotne etapy rozwiązania każdego zadania wymagającego obliczeń.
7. Pisz tylko długopisem lub piórem, nie używaj ołówka, gumki ani korektora.
8. W czasie rozwiązywania zadań możesz używać linijki i prostego kalkulatora.
9. Po zakończeniu pracy sprawdź, czy udzieliłeś wszystkich odpowiedzi.
10. Czas rozwiązywania zadań: **60 minut**.

Powodzenia!

Zadanie 1. (0-1 pkt)

Fragment mapy przedstawia ośrodek narciarski, na którym wybudowano wyciąg narciarski i tunel łączący drogę dojazdową do tego ośrodka.

Ile wynosi różnica wysokości pomiędzy dolną a górną stacją tego wyciągu?

- A. 3200 m
- B. 2800 m
- C. 1800 m
- D. 1200 m

Zadanie 2. (0-1 pkt)

Na powyższej mapie różnica wysokości pomiędzy wjazdem do tunelu, a najwyższym wzniesieniem wynosi 1800 m. Różnica temperatur wynosi średnio $0,6^{\circ}\text{C}$ na każde 100 metrów różnicy wysokości. Ile wynosi temperatura powietrza przy wjeździe do tunelu, jeżeli na szczycie jest -10°C ?

- A. około -21°C .
- B. około -6°C .
- C. około 1°C .
- D. około 6°C .

Zadanie 3. (0-1 pkt)

Uszereguj podane skale od największej do najmniejszej:

- A. 1:700000
- B. 1:25000
- C. 1:10000
- D. 1:1000000
- E. 1:2500

Zadanie 4. (0-2 pkt.)

Oblicz obwód globusa, który wykonany jest w skali 1:60 000 000 przyjmując, że obwód równika Ziemi wynosi w przybliżeniu 40 000 km.

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 5. (0-1 pkt)

Park obejmujący niewysokie i stare pasma górskie, powstałe w orogenezie kaledońskiej. Główne pasmo pokrywają rumowiska skalne – gołoborza kwarcytowe. Rosną tam bory jodłowe.

Powyższy opis dotyczy:

- A. Babiogórskiego Parku Narodowego.
- B. Bieszczadzkiego Parku Narodowego.
- C. Świętokrzyskiego Parku Narodowego.
- D. Parku Narodowego Gór Stołowych.

Zadanie 6. (0-1 pkt)

Autorem dzieła „O obrotach sfer niebieskich” jest:

- A. Ptolemeusz.
- B. Izaak Newton.
- C. Mikołaj Kopernik.
- D. Tales z Miletu.

Zadanie 7. (0-2 pkt.)

LEGENDA MAPY TOPOGRAFICZNEJ			
	droga główna, numer drogi		most, przepust
	drogi lokalne		zakłady przemysłowe
	drogi inne		komin, transformator
	kolej, stacja kolejowa		leśniczówka
	linia energetyczna		punkty geodezyjne
	rzeka, zbiornik wodny		zarośla, pas krzaków
	miasto		grupa drzew
	wieś		punkt wysokościowy
	części wsi		teren podmokły
	zagroda, budynek		łąka
	kościół, kaplica		las

Na podstawie zamieszczonej powyżej legendy mapy dorysuj do podanych objaśnień odpowiadający im znak topograficzny:

- a) most - .....
- b) budynek - .....
- c) punkt geodezyjny - .....
- d) transformator - .....

Zadanie 8. (0-1 pkt)

Na którym z wymienionych kontynentów wszystkie punkty mają południową lub północną szerokość geograficzną i zachodnią długość geograficzną?

- A. Ameryka Północna.
- B. Australia.
- C. Antarktyda.
- D. Ameryka Południowa.

Zadanie 9. (0-2pkt)

W Warszawie (21°E; 52°N) zegar słoneczny wskazuje godz. 10³⁰. Która godzina czasu słonecznego (miejscowego) jest wtedy w Pekinie (116°E; 40°N)?

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 10. (0-2 pkt.)

Na podstawie poniższych informacji podaj nazwy odpowiednich warstw atmosfery spośród podanych: *termosfera, mezosfera, egzosfera, stratosfera, troposfera*.

Charakterystyka	Warstwa atmosfery
Warstwa stanowiąca ostatnią - najwyższą warstwę atmosfery.	
Jej górna granica zależy od szerokości geograficznej, tutaj zachodzą zjawiska pogodowe.	
Znajduje się tutaj warstwa ozonowa.	
Warstwa w której temperatura rośnie do +1500°C	

Zadanie 11. (0-1 pkt)

Na zamieszczonej mapie Australii znajdź Perth i odczytaj jego współrzędne geograficzne.

.....

.....

.....

Zadanie 12. (0-3 pkt.)

W tabeli zamieszczono średnie temperatury powietrza (t) w °C oraz przeciętne miesięczne sumy opadów (o) w mm, obliczone na podstawie wieloletnich obserwacji dla pewnej miejscowości.

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
t	-9,9	-8,2	-3,7	4,7	13,1	17,4	19,3	18,4	12,8	6,4	-1,5	-6,7
o	35	33	40	37	48	68	67	62	38	47	39	41

Na podstawie tych danych oblicz:

- średnią roczną temperaturę powietrza:

.....
 .....
 .....

- roczną amplitudę temperatury powietrza:

.....
 .....
 .....

- roczną sumę opadów:

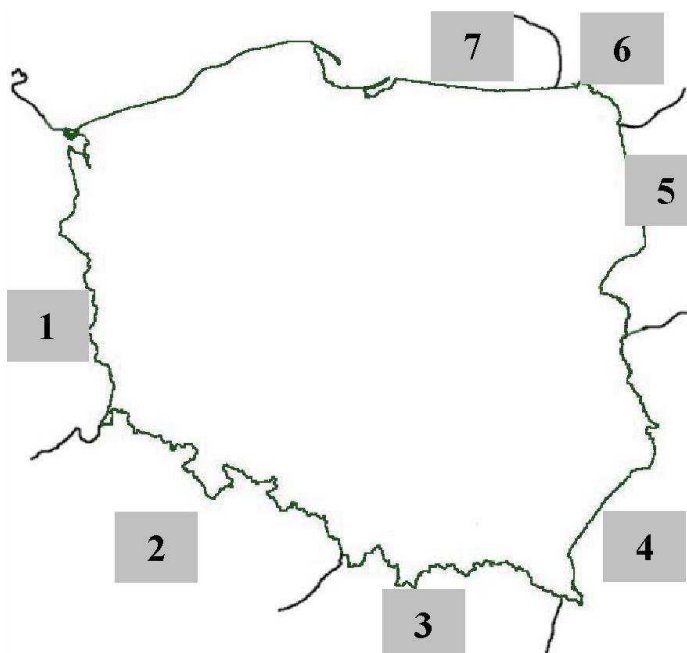
.....
 .....
 .....

Zadanie 13. (0-2 pkt.)

Korzystając z mapy i podanych nazw państw, uzupełnij legendę wpisując nazwy państw sąsiadujących z Polską.

Białoruś, Czechy, Litwa, Łotwa, Niemcy, Rosja, Słowacja, Ukraina.

Legenda:

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....
7. ....

Zadanie 14. (0-2 pkt.)

W kraju liczącym 50 mln ludzi urodziło się 548 tys. dzieci, a zmarło 390 tys. osób. Oblicz wskaźnik przyrostu naturalnego w tym państwie.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

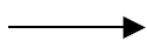
.....

Zadanie 15. (0-3 pkt.)

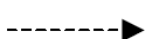
Na południu Polski, w Karpatach i Sudetach, występuje wiatr halny. Uzupełnij rysunek tak, aby przedstawiał schemat powstawania wiatru halnego. Zastosuj podane poniżej oznaczenia i umieść je w odpowiednich miejscach na rysunku.

powstawanie chmur i opadów

przemieszczanie się wilgotnego powietrza po stoku

przemieszczanie się suchego powietrza po stoku

W

wyż baryczny

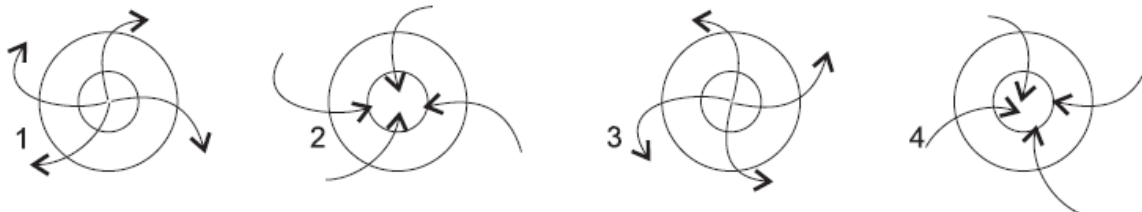
N

niz baryczny

Zadanie 16. (0-1 pkt)

Na którym rysunku prawidłowo przedstawiono kierunki wiatru w niżu barycznym na półkuli północnej?

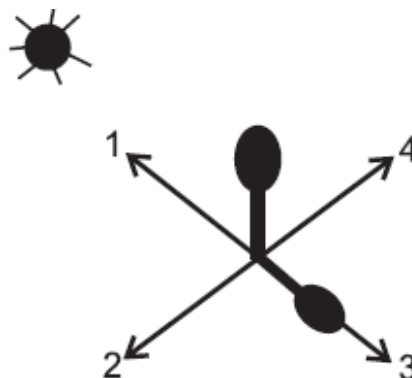

- A. na rysunku 1.
- B. na rysunku 3.
- C. na rysunku 2.
- D. na rysunku 4.

Zadanie 17. (0-1 pkt.)

Podczas górowania Słońca w strefie umiarkowanej północnej drzewo rzuca cień. Która strzałka wskazuje kierunek wschodni?

- A. strzałka 1.
- B. strzałka 2.
- C. strzałka 3.
- D. strzałka 4.

Zadanie 18. (0-1pkt)

Analizując strukturę wiekową używa się pojęcia „społeczeństwo młode”. Jest to społeczeństwo:

- A. takie, w którym liczba ludności maleje.
- B. takie, w którym niemal każda kolejna (młodsza) grupa wiekowa ludności jest liczniejsza.
- C. charakteryzujące się zazwyczaj niezbyt wysokim przyrostem naturalnym.
- D. większości krajów Europy Zachodniej.

Zadanie 19. (0-1 pkt)

Klimat Szczecina w lipcu różni się od klimatu Moskwy; w tym samym czasie:

- A. w Szczecinie są niższe opady i niższa temperatura.
- B. w Szczecinie są wyższe opady i niższa temperatura.
- C. w zasadzie nie ma większych różnic.
- D. w Szczecinie jest dużo wyższa temperatura.

Zadanie 20. (0-2 pkt)

Z wymienionych niżej określ trzech, które dotyczą krajów wysoko rozwiniętych:

- A. w strukturze wiekowej duży udział ludności w podeszłym wieku.
- B. przewaga surowców w strukturze towarowej eksportu.
- C. przewaga zatrudnienia w rolnictwie.
- D. znaczny udział usług w tworzeniu PKB.
- E. duże zasoby taniej siły roboczej.
- F. duże zużycie energii elektrycznej na jednego mieszkańca.

Zadanie 21. (0-2 pkt.)

Przyporządkuj podanym opisom rośliny uprawne wybrane z wymienionych poniżej.

ryż, ziemniaki, herbata, pszenica, kawa.

Opis rośliny uprawnej	Roślina
Ważne rejony uprawy tego zboża znajdują się na obszarach Ukrainy i Powołża, Niziny Chińskiej, Niziny La Platy, wschodniej części Wielkich Równin w Ameryce Północnej.	
Ojczyzną tej używki jest Etiopia, ale największe obszary uprawy znajdują się w Ameryce Południowej. Zbiór dokonywany jest ręcznie, uprawa i wstępne przetwarzanie są pracochłonne.	
Posiada niewielkie wymagania glebowo-klimatyczne. Uprawiana jest głównie na półkuli północnej. Jest rośliną żywieniową dla ludności, stanowi też paszę dla trzody chlewnej i surowiec w przemyśle spożywczym.	

Zadanie 22. (0-1 pkt)

Wskaźnik urbanizacji to:

- A. stosunek liczby ludności czynnej zawodowo do liczby ludności zawodowo biernej.
- B. odsetek ludności mieszkającej w miastach.
- C. stosunek liczby kobiet do liczby mężczyzn.
- D. odsetek ludności mieszkającej na wsi.

Zadanie 23. (0-2 pkt.)

Wpisz obok każdego zdania literę P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub literę F, gdy jest fałszywe.

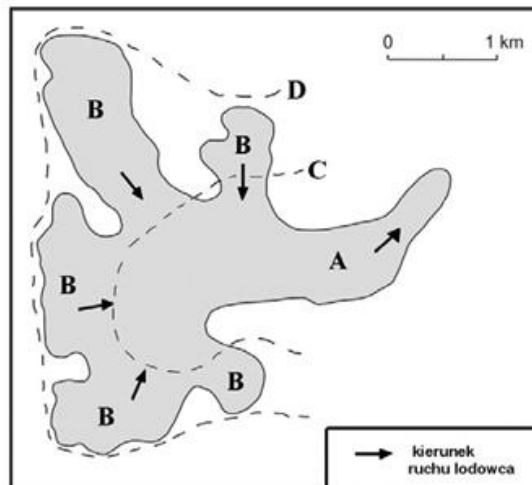
W regionie Zatoki Meksykańskiej wydobywa się więcej ropy naftowej niż w regionie Zatoki Perskiej.	
Większość światowej produkcji energii elektrycznej pochodzi z elektrowni ciepłych.	
W Polsce głównymi surowcami energetycznymi służącymi do produkcji energii elektrycznej są ropa naftowa i gaz ziemny.	

Zadanie 24. (0-2 pkt.)

Na rysunku przedstawiono plan lodowca górskiego Arolla w Alpach Szwajcarskich.

Wpisz litery, którymi oznaczono na rysunku:

- a) pole firnowe lodowca - .....
- b) jezior lodowcowy - .....
- c) granicę wiecznego śniegu - .....

Zadanie 25. (0-2 pkt.)

Oblicz plony zbóż w q/ha w Polsce w roku 2020 wiedząc, że powierzchnia zasiewów zbóż wynosiła 7 411 tys.ha, a zbiory zbóż 35 526 tys.t.

.....

.....

.....

.....

.....